

Вступ в християнське богослов'я

Період Реформації та Постреформації в 1500-1700 рр.

**Європа в
передреформаційну добу**

Возрождение или ренес

Рафаэль «Афинская школа» фреска

Крыло Луврского дворца.
Часть здания построенного
Пьером Леско в середине 16 века

Замок Шамбор
1519 – 1559 г.г.

Санта-Мария-дель-Фьоре.
Флоренция

Торговая площадь Гроуте-маркт
Ратуша 1561 – 1565.
архитектор К.Флорис

Политические изменения

«Мадонна католических королей»
Ф.Гальего. Король Испании Фердинант и Изабелла
С детьми перед богоматерью

Великая французская революция

Европейцы в
новом свете

Английское войско

Великие географические открытия

Христофор Колумб
1451-1506

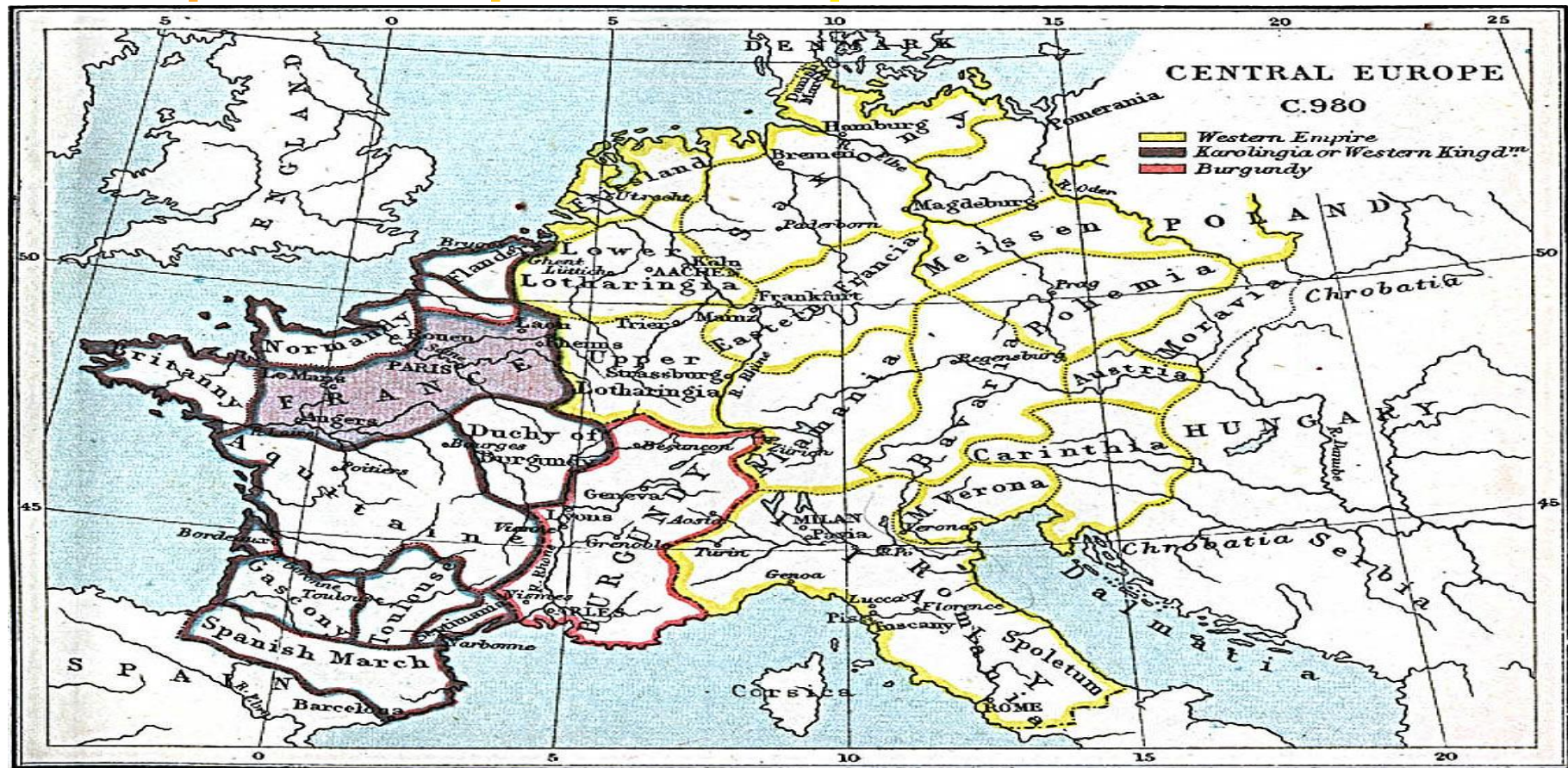

Каравелла – символ великих географических открытий
(копия корабля Колумба)

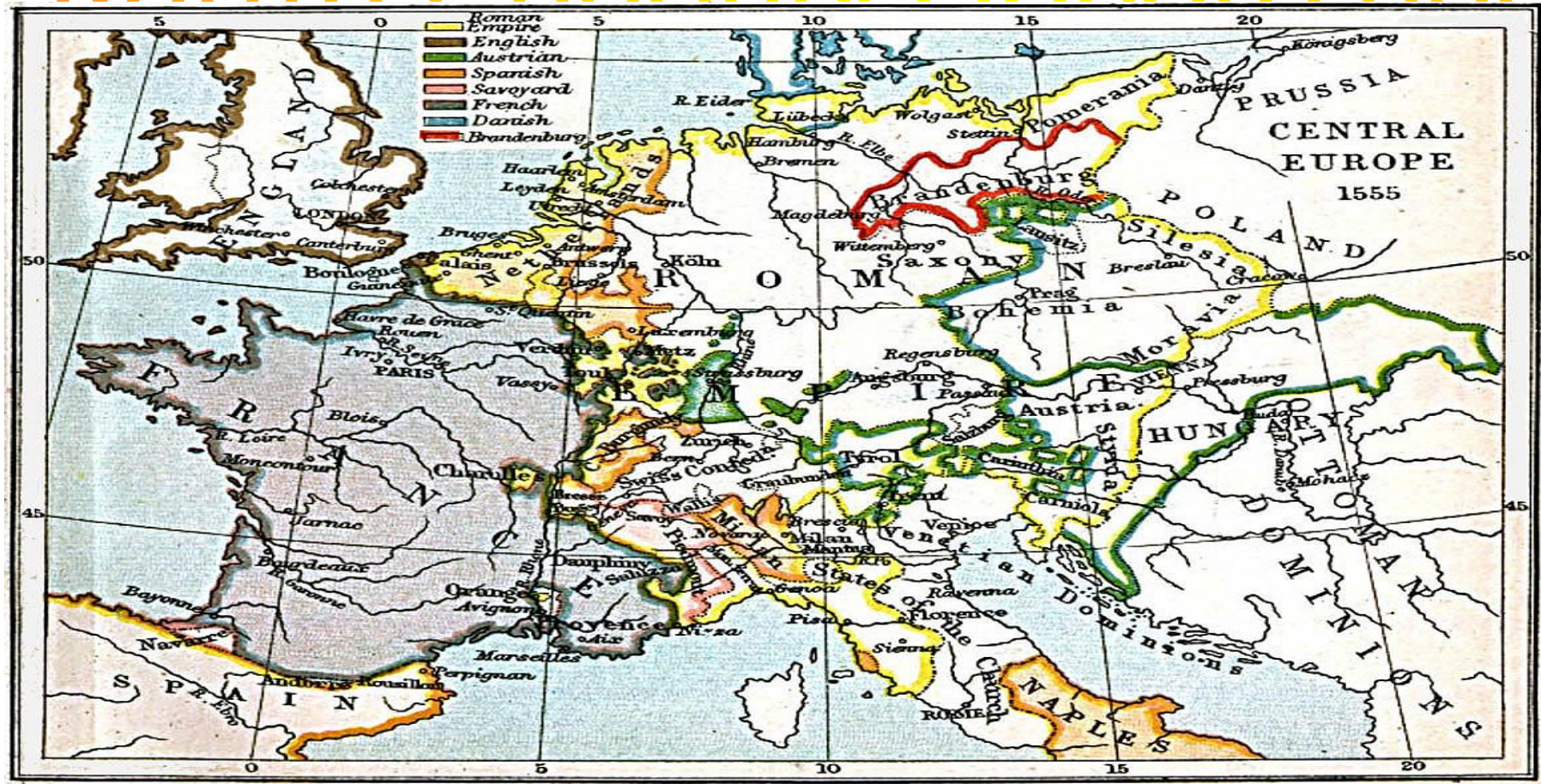

Дорожный компас и
Солнечные часы 17 век

Карта Европы Средневекового

Карта Европы Нового Времени

Астрономия

Старинное изображение
Птолемея

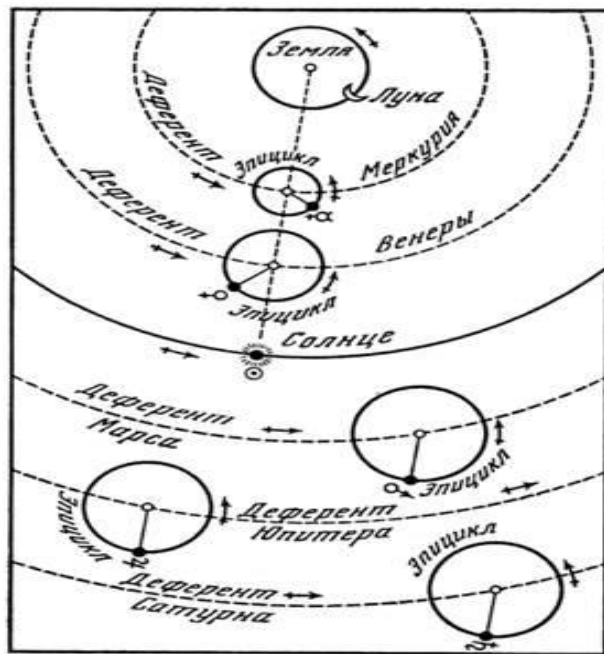

Рис. 24.
Система мира Птолемея

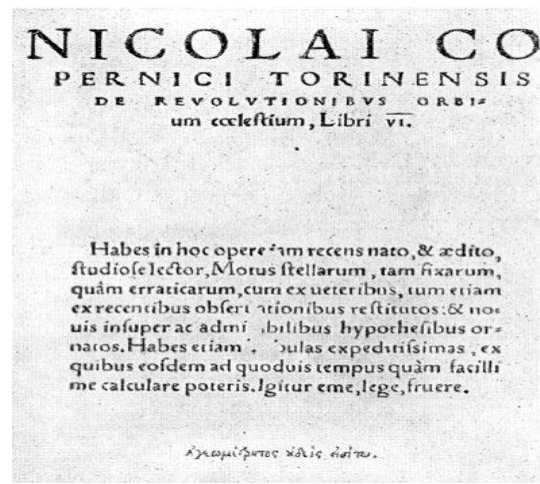

Птолемей с угломерным
инструментом

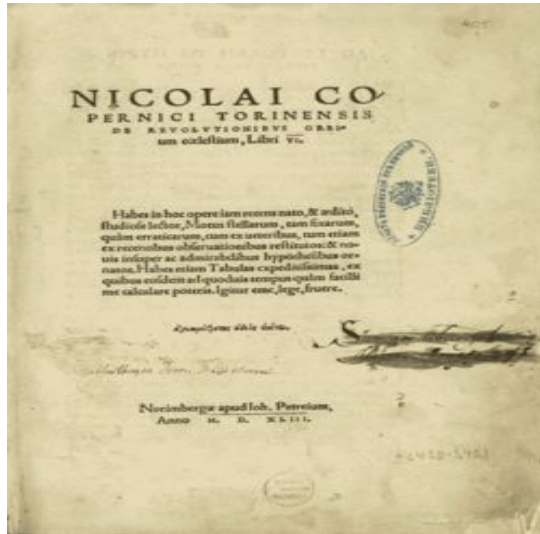
Николай Коперник

1473-1543

Титульный лист издание
сочинения
«Об обращениях небесных
сфер»

Николая Коперника
1543 год

Страница книги

Книгопечатани

немецкий изобретатель книгопечатания
Иоганн Гутенберг

42-я строчная Библия Гутенберга
ценнейший памятник ранней печати, и
настоящее произведение искусств

Книгопечатание. Фреска 15 век

Части печатного станка Гутенберга

Техника и производство

Георг Агрикола
1494-1555
немецкий ученый

Старинная гравюра изображающая
Механизм для проветривания шахт
15 век

Литейное производство.
гравюра Г.Агрикола

Кузнецы,
родоначальники сварки металла.
Гравюра Г.Агрикола

Инквизиция. Охота на ведьм

Ведьма на костре.
гравюра 17 век

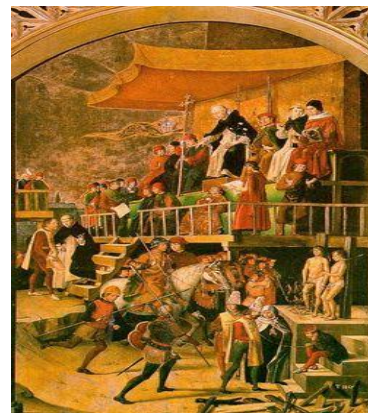
Инквизитор

Приготовление к казни.
Гравюра 17 век. Ян Люйкен

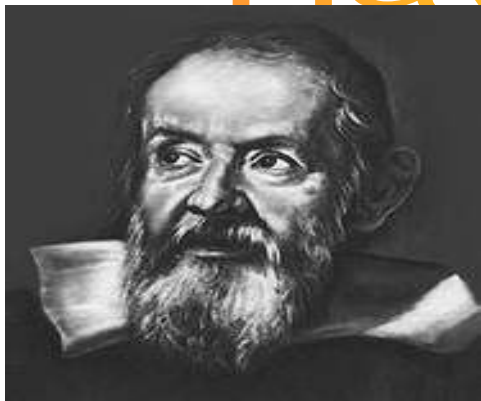

Сожжение беременной
женщины. Гравюра 17 век

Приговор
инквизиционного
суда

Наука и литература

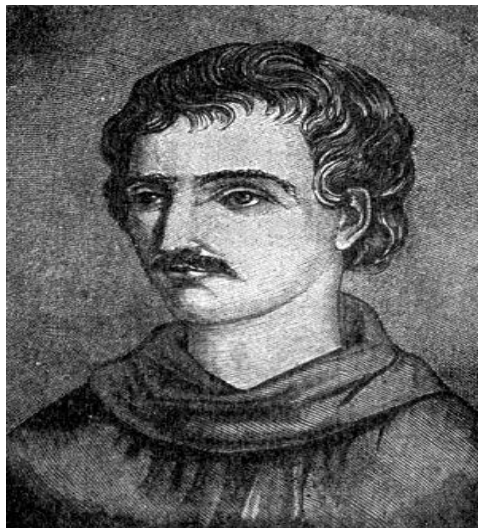
Галилео Галилей

1564-1642

итальянский ученый,
один из основателей
точного естествознания.

Галилей перед римской инквизицией

Джордано Бруно

1548-1600

итальянский философ-пантеист и поэт.
Обвинен в ереси и сожжен инквизицией в Риме.

Анатомический чертеж
Леонардо да Винчи

Леонардо да Винчи 1452 - 1519
итальянский живописец,
скульптор, архитектор, ученый, инженер.

Дама с горностаем.
Леонардо да Винчи

Лопе де Вега
1562-1635 - испанский драматург.
Крупный представитель Возрождения.

Николо Макиавелли 1469-1527
итальянский политический мыслитель, историк

РАБЛЕ Франсуа

1494-1553

французский писатель-гуманист

СЕРВАНТЕС Сааведра

1547-1616

испанский писатель.

ШЕКСПИР Уильям

1564 - 1616

английский драматург, поэт;
был актером королевской труппы

Иллюстрация к роману
«Дон Кихот»

Реформація

До 1525 р.
Мартін Лютер і
Віттенберзький
унівеситет.

Реформація

У відповідь на Реформацію
Папа Павло III зізвав
Тридентський Собор у 1545 р.

Задача: прояснення католицької думки та обрядів, та їх захисту від євангелістських опонентів.

Пояснення термінів

Термін "Реформація" містить чотири елементи:

- Лютеранство
- Реформатська церква ("кальвінізм")
- "Радикальна Реформація" ("анабаптизм")
- "Контрреформація" (або "католицька Реформація")

Пояснення термінів

"Магістерська Реформація" — зв'язок між світською владою та Церквою (Мартін Лютер і Матрін Букер).

Пояснення термінів

"Протестанти" — ті, хто відстоювали свободу совісті та права релігійних меншин.

Лютеранська Реформація

Доктрина виправдання — центр
богословської думки

Лютеранська Реформація

"95 тез" — протест проти практики продажу інтульгенцій

Лютеранська Реформація

“95 тез”

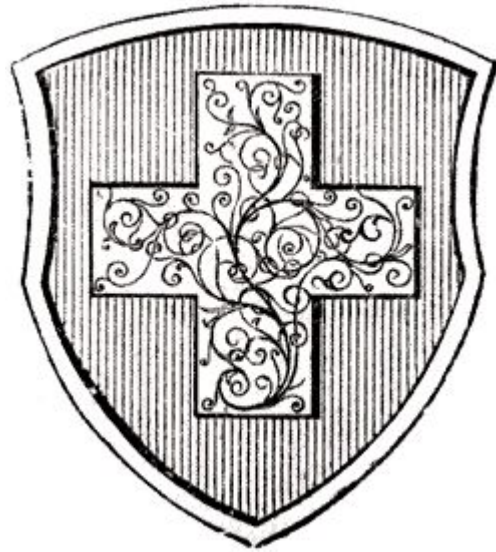

Лютеранська Реформація

Почалась в 1522 р. після повернення
Лютера до Віттенбергу.

Кальвіністська Реформація

Спроби реформувати
моральний вигляд та
богослужіння
"Кальвінізм"

Швейцарія

Радикальна Реформація

"Ліве крило Реформації" (Роланд Х. Бейнтон)
"Перехрещенець"

Цюрих

Католицька Реформація

"Контрреформація"

Відродження в римському католицизмі в період після Триденського собору (1545).

Мартін Лютер (1483-1546)

Мартін Лютер (1483-1546)

Ерфуртський університет.

Факультет гуманітарних наук.

Богослов'я в августинському монастирі.

З 1512 до 1517 рр. — професор в Віттенберзькому університеті.

В 1517 р. "95 тез" — репутація радикального критика схоластики.

Мартін Лютер (1483-1546)

Робота *"Вавилонський полон християнської Церкви"*.

Трактат *"Свобода християнина"*.

Багато творів написав у відповідь на суперечки.

Жан Кальвін (1509-1564)

Парижський університет →
гуманістичний Орлеанський
університет (громадянське
право).

Жан Кальвін (1509-1564)

В 1536 р. *"Настанови в християнській вірі"*, над якою працював чверть століття.

Складається із наступних частин:

1. Бог як Творець, і Його влада над творінням
2. Потреба людини у викупленні
3. Розглядається те, як людина отримує це викуплення
4. Церква та її відносини із суспільством

Жан Кальвін (1509-1564)

Принцип у побудові богословської системи:

прагнення бути вірним Писанню і досягти максимальної ясності викладу.

"Настанови" (1539) — найважливіша справа. До часу смерті в 1564 р. Кальвін перетворив Женеву в центр міжнародного руху, яке почало носити його ім'я.

Ульрих Цвінглі (1484-1531)

Відень → Базел → Східна Швейцарія.
Інтерес до християнського гуманізму.
"Цвінгліанство" — впевненість Цвінглі в
тому, що Христос не присутній в
евхаристії, яка вважається тільки
згадуванням Його смерті.

Джерело богослов'я

"Тільки писання" (Sola Scriptura) — гасло реформаторів, які виражали віру в те, що Писання є єдиним необхідним і достатнім джерелом для християнського богослов'я.

Джерело богослов'я

Висновки:

1. Вірування не основані на Писанні потрібно або відкинути, або оголосити необов'язковими
2. Новий акцент на значенні Священного Писання (проповіді, біблійні коментарі, роботи)

Доктрина благодаті

З точки зору реформатських богословів, кінцеве твердження "благодаті Божої" варто бачити не в тому, що Господь оправдовує грішників, а в тому, що Він вибрав людство, не приймаючи до уваги передбачувані заслуги та досягнення людей.

Доктрина таїнств

До 1520-х рр.
вважалось, що
таїнства — зовнішні
знаки невидимої
благодаті Божої.

Доктрина церкви

Мартін Мукер і Жан
Кальвін зробили
вирішальний внесок
у вироблення
протестантського
розуміння Церкви

Постреформаційний рух: конфесіоналізм і схоластика

- ❑ Турбота про доктринальну чистоту
- ❑ Акцент на сповіданнях віри
- ❑ Суперечності в протестантизмі між лютеранами та кальвіністами

Постреформаційний рух: конфесіоналізм і схоластика

Кальвіністи почали звертатися до Арістотеля.

В результаті → 4 характеристики нового напрямку:

1. Головна роль людського розуму в дослідженні та захисті положень християнського богослов'я.
2. Богослов'я починалось з основоположних принципів, з яких виводились його доктрини
3. Аристотелевські погляди — філософські, а не біблійні
4. Орієнтація на метафізичні та умоглядні питання, пов'язані з природою Бога, волею Божою у відношенні до людини, творіння і з доктриною приречення.

Постреформаційний рух: конфесіоналізм і схоластика

В 1560-1570-х рр. в Німеччині затвердились три віросповідання:

- Лютеранство
- Кальвінізм
- Католицизм

Постреформаційний рух: конфесіоналізм і схоластика

Тенденції, які мають особливе значення для цього періоду:

- **Новий інтерес до методу.** Логічність розташування матеріалу та обґрунтування вихідних принципів набувають першочергового значення.
- **Розвиток робіт по систематичному богослов'ю.** Ціль робіт: витончений та всеохоплюючий виклад християнського богослов'я.

Постреформаційний рух: конфесіоналізм і схоластика

Теодор Беза в труді "Богословські трактати" аргументував та обґрунтував деякі положення, які являлись до того туманними.

Іоган Герхард признавав необхідність систематичного викладу лютеранського богослов'я. Опирався на аристотилевські роботи по логіці.

Роберто Беллармін в праці "Роздуми про спори відносно христинської віри" доводив раціональність католицького богослов'я перед лицем протестантських критиків.

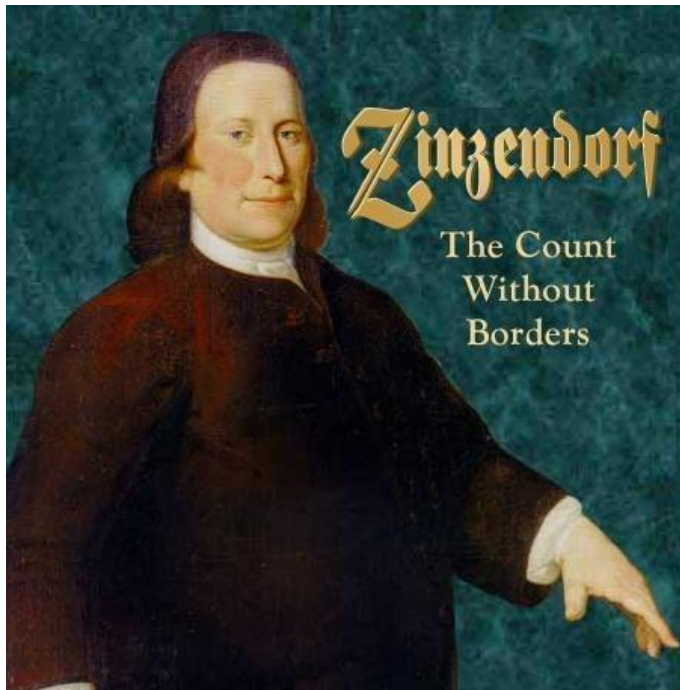
Пієтизм

Филип Якоб Шпенер *"Благочестиві бажання"* 1675 р.

Пієтизм ("*благочестя*" або "*набожність*") спочатку слугував принизливою назвою, яку використовували противники руху для позначення його акценту на важливості християнського вчення в повсякденному християнському житті.

Пієтизм. Представники

Микола Людвиг граф фон Цинцендорф (1700-1760 рр.)
Підкреслював "релігію серця", заснованій на близькому особистому зв'язку між Христом та віруючими. Він змістив акцент на "почуття".

Пієтизм. Представники

Джон Уеслі (1703-1791 рр.) — засновник методизму в англіканській церкві. Робив акцент на необхідності "живої віри" та ролі досвіду в християнському життю